

MODEST MUSSORFSKI

sündis 21.03. 1839. Pihkva
kubermangus
suri 28.03. 1881. Peterburis

ELUKÄIK

- ✓ Ta lapsepõlv möödus Pihkva kubermangus vene “aadlipesas”
- ✓ Lõpetas 1856. aastal Peterburi Junkrukooli ja alustas teenistust kaardiväeohvitserina.
- ✓ 1858. aastal lahkus sõjavöest ja pühendus muusikale
- ✓ õppis kompositsiooni M. Balakirevi juures, kuid suures osas oli ta iseõppija.
- ✓ Tema ooperid lõpetasid N.Rimski Korsakov ja Caesar Cui
- ✓ Langes alkoholi küüsi ja lahkus siit ilmast nädal pärast 42 sünnipäeva.

LOOMING

- ✓ Helikeel oli oma ajastu kohta julge ja uudne – eiras rangeid harmoonia reegleid.
- ✓ Aineistik pärineb ajaloost, keskne on talupoja saatus.
- ✓ OOPERID: "Boriss Godunov", "Hovanštšina", "Sorotšintsõ aastalaat"
- ✓ BORISS GODUNOV

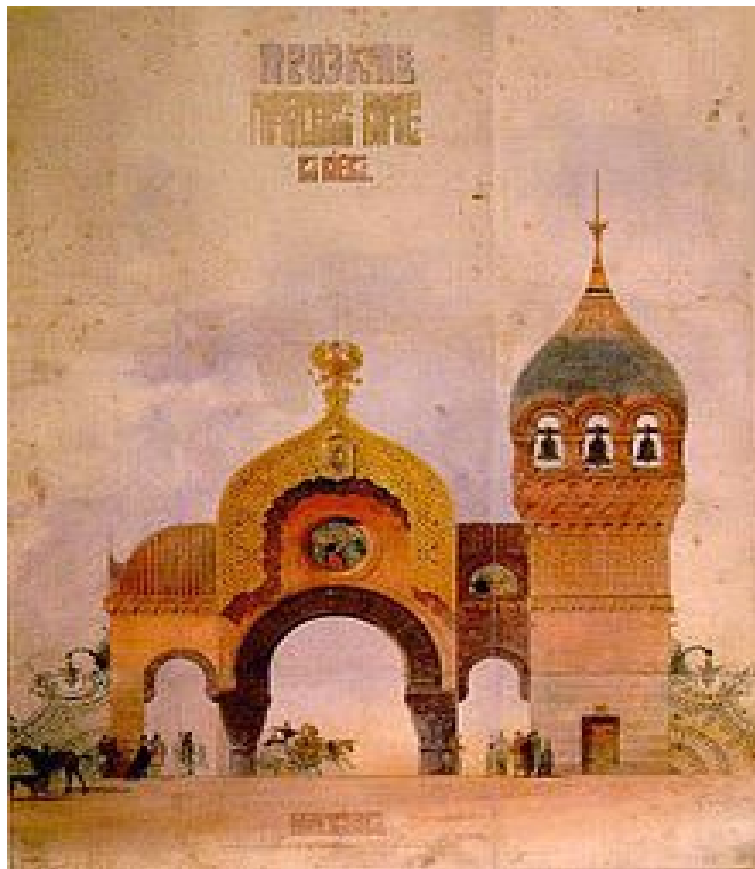
Ooperi süžee põhineb Venemaa ajaloo sündmustel kui Vene riiki valitses tsaar Ivan IV, („[Ivan Julm](#)“), kelle võimu all vene rahvas kannatas nälga, piinamist ja hukkamist. Tsaari surma järel tõusis troonile tema poeg, kes kahjuks oli vaimse alaarenguga. Situatsiooni ära kasutades haaras tegeliku võimu grupp mõjukaid inimesi, sealhulgas Boriss Godunov. Tsaar Ivanil oli ka teine poeg, kuid see kadus saladuslikult. Kahtlustati mõrva ja seda, et mõrva tellija oli Boriss Godunov ise, kes tahtis iga hinna eest võimule pääseda. Tema eelduseks oli, et vene rahvas valib ta uueks tsaariks.

Mõned aastad hiljem põgenes noor munk kloostrist ja teeskles, et on Ivan Julma kadunud poeg. Ta sai liitlaseks Poola armee, et võidelda Boriss Godunovi vastu. Boriss Godunov tundis endal mõrva pärast tohutut süükoormat ja suri selle raskuse all. Noor munk saabus Moskvasse ja kuulutas ennast tsaariks (Vale-Dmitri I). Vene rahvas jäi ikka haletsusväärseks vaeseks ning tundub, et see ongi nende saatus, kannatada julmade türannide valitsuse all.

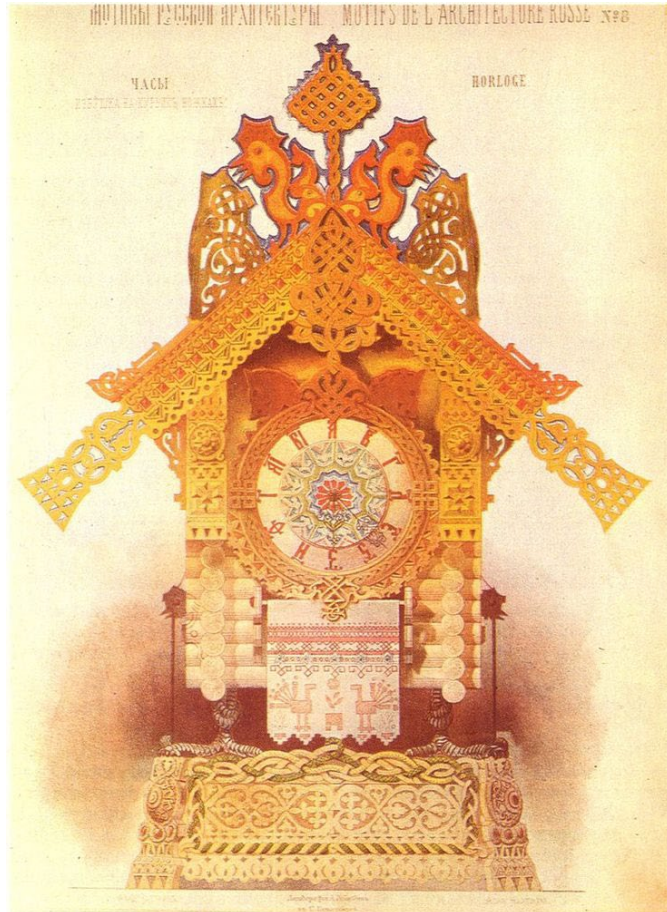
“PILDID NÄITUSELT” 1874.a

- „**Pildid näituselt**“ ainek on maalikunstnik V. Hartmanni akvarellide ja joonistuste näitus. Mussorgski ise kirjutas teose klaveripalade tsükliga, mille aga hiljem seadis orkestrile kuulus prantsuse helilooja Maurice Ravel. Veelgi kaasaegsema, elektroonilisema variandi sellest teosest on loonud jaapanlane Isako Tomita.
- Teoses on 10 osa, millest igaüks kujutab üht pilti:
- "Gnomus"
- "Vana kindlus"
- "Tuileries' aiad"
- "Härjavanker"
- "Munast kooruvate tibude ballett"
- "Rikas ja vaene juut"
- "Limoges' turg"
- "Katakombid"
- "Baaba-Jagaa onn"
- "Kiievi väravad"

“Pildid näitusest”

“Pildid näituselt”

See pilt on maalitud
vene kunstniku
Repini poolt mõned
päevad enne
Mussorgski surma.

<https://www.youtube.com/watch?v=70RIWenSlns> “Boriss Godunov”

- ✓ Ooperite kõrval väärrib märkimist pimeduse vaimude pidu kujutav fantaasia orkestrile “**ÖÖ LAGEDAL MÄEL**” <https://www.youtube.com/watch?v=blPs6gwMMto>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=7BMcrNiqpbk> Jalutuskäik
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=8cJSbWtTia4> munast kooruvate tibupoegade ballet
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=FFIk9f1b7Is> (sünt)
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=zWszAJ7vr8M&t=105s> Baba Jagaa
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=WzYRzv8V1Fk> Gnoom

- Жил-был король, когда-то при нём блоха жила.
Блоха, блоха.
Милей родного брата она ему была.

Зовёт король портного: "Послушай ты, чурбан,
Для друга дорогого сшей бархатный кафтан".
Блохе, да да хе-хе-хе-хе-хе блохе.
Хе-хе-хе-хе-хе кафтан,

Чтоб жарко и парко блоха моя жила,
И полная свобода ей при дворе дана.
При дворе хе-хе-хе-хе-хе блохе ха-ха-ха,
Ха-ха-ха-ха-ха блохе.

Король ей сан министра и с ним звезду даёт,
И с нею и другие пошли все блохи в ход а-ха.
И самой Королеве и фрейлинам ея
От блох не стало мочи, не стало и житья ха-ха.

И тронуть-то бояться не то чтобы их бить,
А мы, кто стал кусаться, тотчас давай душить.

- Elas kord kuningas ja kord elas tema juures kirp.
- Ta oli talle kallim kui tema enda vend.
- Rätsepakuningas hüüab: "Kuule, päti pea,
- Õmble kallile sõbrale sametkaftaan."
- Kirbule, jah jah he-he-he-he-he kirp.
- He-he-he-he-he kaftan,
- Ha ha ha kirbukaftaan.
- Nii et mu kirp elab kuumalt ja pargiselt,
- Ja talle anti õukonnas täielik vabadus.
- Õukonnas he-he-he-he-he kirp ha-ha-ha...-
- Kuningas annab talle ministri auastme ja koos sellega tähe,
- Ja tema ja teistega läksid kõik kirbud tegutsema a-ha.
- Ja kuningannale endale ja tema ootavatele daamidele
- Kirbudest pääsu enam pole ega elu haha.
- Ja nad kardavad neid puudutada, rääkimata peksmisest,
- Ja meie, kes näksima hakkasime, lasime end kohe lämbuda.

KOKKUVÕTE

Mussorgski ei pidanud muusikat omaette kunstiks, vaid sõnalise ja poeetilise programmi kajastuseks. Mussorgski loomingu väärtuseks on selle sügav dramatism ning ainulaadne massidepsühholoogia kujutamisoskus, mis nii mõjuvalt väljenduvad ta kuulsamas ooperis "Boris Godunov"

Venemaa kuulus kunstikriitik Vladimir Stassov on öelnud:
"Mussorgski looming on terve ookean vene elu ja inimesi, nende karaktereid ja omavahelisi suhteid ja eluraskusi"